

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Karla Kosteckého v právní věci žalobce **M.P.**, bytem xx, právně zastoupeného Mgr. Lukášem Votrubou, advokátem se sídlem Moskevská 637/16, Liberec 4, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2012, č. j. KULK 42441/2012,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 19. 6. 2012, č. j. KULK 42441/2012, se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovaný j e p o v i n e n nahradit žalobci náklady řízení ve výši 8 808 Kč, k rukám jeho právního zástupce Mgr. Lukáše Votruby, advokáta se sídlem Moskevská 637/16, Liberec 4, ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Městského úřadu Frýdlant, odboru stavebního úřadu a životního prostředí (dále jen „městský úřad“) ze dne 23. 1. 2012, č. j. 1406/2009/OSUZP/16/Po-006, byla žalobci uložena pokuta za správní delikt týrání zvířat podle § 5c odst. 6, § 4 odst. 1 písm. j) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), ve výši 1 000 Kč. Tohoto správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že dne 19. 12. 2008 nezajistil hospodářským zvířatům před porážkou v místě podnikání trvalou možnost napájení vodou, která neohrožuje jejich zdravotní stav, a vyvolal tak u těchto zvířat bezdůvodné nepřiměřené působení stresových vlivů. Dále byla tímto rozhodnutím žalobci uložena povinnost nahradit náklady správního řízení a správní poplatek celkem ve výši 2 000 Kč. Napadeným rozhodnutím žalovaného pak bylo odvolání žalobce zamítnuto a shora uvedené rozhodnutí správního orgánu 1. stupně potvrzeno podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

Uvedená rozhodnutí žalobce v zákonné lhůtě napadl žalobou, v níž požadoval zrušení rozhodnutí žalovaného pro jeho nezákonnost z důvodu nepřezkoumatelnosti a z důvodu nesprávné aplikace příslušných právních norem a dále požadoval vyslovení nicotnosti rozhodnutí městského úřadu.

Žalobce v *prvním žalobním* bodě namítal, že správní orgány nezjistily skutkový stav věci, neboť nezjišťovaly okolnosti, které by odůvodňovaly postup dle § 28 odst. 1 zákona na ochranu zvířat. Žalobce přitom tvrdil, že vynaložil veškeré úsilí, aby zabránil případnému nepříznivému vlivu na zvířata, a navrhoval provedení svědeckých výpovědí, které by tyto skutečnosti prokázaly. Městský úřad však tyto důkazy neprovedl, neprovedl ani místní ohledání a žalovaný pak tento nezákonný postup schválil.

V *druhém žalobním* bodě žalobce namítal, že žalovaný špatně vyložil pojem trvalého napájení vodou, když vyžaduje umístění žlabů s vodou ve všech prostorách porážky. Nezabýval se tím, že žalobce zajistil napájení zaměstnanci, kteří zvířatům pravidelně nosili vodu. V okamžiku, kdy v některých prostorách voda zamrzla, odpovídá tento způsob napájení zákonnému požadavku trvalého napájení.

Ve *třetím žalobním* bodě bylo žalovanému vytýkáno, že správní orgány měly samy zjišťovat okolnosti vylučující odpovědnost žalobce za správní delikt, ačkoli jsou vázány stanoviskem orgánů veterinární správy.

V *čtvrtém žalobním* bodě žalobce uvedl, že nezákonnost rozhodnutí dále spočívá v tom, že o jednání žalobce fakticky rozhodovala krajská veterinární správa a nikoli správní orgány, které neuvedly, na základě čeho hodnotí jeho jednání dle § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat. Odborné hodnocení orgánů veterinární správy nemá obsahovat právní kvalifikaci hodnocení věci tak, aby předjímalo rozhodnutí ve věci samé.

V *páté žalobní námitce* žalobce namítal, že se týrání zvířat nedopustil. Brojil proti odborným stanoviskům orgánů veterinární správy, jejichž závěry označil na nepřezkoumatelné, neboť nehovoří o tom, z jakých skutkových okolností vycházely. Odborná stanoviska jsou tak nicotná a správní orgány obou stupňů k nim neměly přihlížet.

Pod *žalobními body 6) až 10)* žalobce uváděl argumenty, pro které jeho jednání nelze kvalifikovat jako jednání naplňujícího skutkovou podstatu § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat. Správní orgány nehodnotily dobu od dokončení přepravy po porážku jednotlivých zvířat. Protokol o veterinární kontrole hovořil o možném týrání zvířat, když obsahoval zmínku o promáčklem žlabu se zbytky znečištěné vody, právní hodnocení pak bylo na správním orgánu. Dále uváděl, že zvířata byla v prostoru porážky, neboť přiháněcí ulička je již prostorem porážky, který není zákonem definován, neměl tedy povinnost dle § 5c odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat. V prostorech boxu zvířata vodu měla. Nebylo přihlédnuto k tomu, že ke kontrole došlo v zimním období, kdy zvířata nemají pocit žízně, že byla napojena před přepravou a po přepravě a že jim byla zajištěna možnost napájení ze žlabu u rampy a zaměstnanci žalobce je pravidelně napojovali vodou z kýblů, čímž žalobce svoji zákonnou povinnost splnil. Nebylo tak prokázáno, že se žalobce dopustil protiprávního jednání ve smyslu § 5c odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat, když samo jednání není výslovně sankcionováno. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat má

postihovat vyvolání nepřiměřeného působení stresu na zvíře, nikoli pouhé prohloubení stresových vlivů, kterým již je zvíře vystaveno přepravou na jatka, správní orgány se rovněž nezabývaly naplněním požadavku nepřiměřenosti. Ve správním řízení takové skutečnosti zjištěny nebyly, správní orgány jen vycházely ze závěrů orgánů veterinární správy, jež se ale požadavkem nepřiměřenosti nezabývaly, přitom se jedná o zákonný korektiv pro prosouzení určitého jednání jako protiprávního. Žalobce má za to, že jeho jednání nenaplnilo znaky dle § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat, neboť nebylo vyvoláním stresových vlivů, jeho důsledkem nebylo nepřiměřené působení stresových vlivů a nebylo neodůvodněné, neboť bylo vyvoláno povahou provozu jatek.

V poslední jedenácté žalobní námitce žalobce uvedl, že sankce, která mu byla správním orgánem právního stupně uložena podle § 27a odst. 17 písm. b) zákona na ochranu zvířat, nemohla být za jednání podle § 27 odst. 1 písm. b) cit. zákona. Dále správní orgány nezdůvodnily, na základě jakých skutečností uložily pokutu ve výši 1 000 Kč.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. K tvrzením žalobce uvedl, že správní orgán nebyl povinen provést důkazy navrhované žalobcem, což zdůvodnil. Podle žalovaného žalobce neučinil vše, aby porušení právní povinnosti zabránil, neboť na příjmové rampě, kde se zvířata nezdržují, byl promáčklý kovový žlab se zbytky znečištěné vody. Povinnost poskytovat zvířeti trvalé napájení stíhala žalobce bez ohledu na místo. Trvalou možností napájení pak donášení vody zaměstnanci není. Z vyjádření krajské veterinární správy a státní veterinární správy plyne závěr o tom, že nezajištění trvalého napájení zvířat před porážkou bylo třeba posoudit jako týrání zvířat ve smyslu § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat. Žalovaný postupoval v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu a k odvolacím námitkám si vyžádal potvrzení či změnu odborného stanoviska krajské veterinární správy, jež odborné závazné stanovisko potvrdila. Dle žalovaného není žalobce odborně způsobilý, aby posoudil, zda byla zvířata vystavena nepřiměřenému působení stresových vlivů či nikoli. Ke skutečnostem, které žalobce zdůraznil, žalovaný konstatoval, že se jimi z hlediska naplnění skutkové podstaty správního deliktu nezabýval, neboť tyto skutečnosti potvrdila krajská veterinární správa při provádění kontroly. K poslední žalobní námitce žalovaný uvedl, že se jedná o marginální chybu v psaní, když v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí bylo uvedeno, že lze za daný správní delikt uložit pokutu do 500 000 Kč, což odpovídá ustanovení § 27a odst. 17 písm. a) zákona na ochranu zvířat.

Ze správního spisu žalovaného soud zjistil, že krajská veterinární správa podala dne 13. 2. 2009 podnět k projednání správního deliktu pro porušení zákona na ochranu zvířat, a to na základě kontroly provedené dne 19. 12. 2008 na provozních jatkách žalobce. Při této kontrole veterinární inspektoři zjistili, že ve stáji v boxech byla před porážkou umístěna zvířata, 3 krávy a 2 ovce, v přiháněcí uličce byli připraveni odděleně 1 býk a 1 jalovice, a těchto 7 zvířat nemělo trvalou možnost napájení vodou. Podle odborného vyjádření krajské veterinární správy ze dne 12. 2. 2009, č. j. 62/09-W-339/2009, zvláště po přepravě, která sama o sobě představuje pro zvířata určitou zátěž, bylo 7 zvířat stresováno bezdůvodně nepřiměřeným působením vlivů biologické povahy, čímž došlo k jejich týrání podle § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat.

Na základě tohoto podnětu zahájil městský úřad řízení o správním deliktu a první rozhodnutí o udělení pokuty žalobci ve výši 1 000 Kč a uložení povinnosti k náhradě nákladů

správního řízení bylo vydáno již dne 1. 4. 2009. Toto rozhodnutí bylo částečně změněno rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 9. 2009. O žalobě proti tomuto rozhodnutí žalovaného podepsaný soud rozhodoval rozsudkem ze dne 31. 3. 2010, č. j. 59 Ca 93/2009-30, žalobu zamítl. K podané kasační stížnosti žalobce byl ale tento rozsudek zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č. j. 7 As 46/2010-54. Krajský soud poté, jsa vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2009 pro vady řízení [změna rozhodnutí správního orgánu překračující rámec § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu a nevyžádání závazného stanoviska nadřízeného dotčeného orgánu ve smyslu § 149 odst. 4 správního řádu] a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 9. 2011, č. j. KULK/72297/2011, rozhodnutí městského úřadu o uložení pokuty žalobci ze dne 1. 4. 2009 zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Ještě předtím si žalovaný vyžádal potvrzení stanoviska krajské veterinární správy od Státní veterinární správy ze dne 9. 5. 2011, č. j. SVS/1917/2011).

Městský úřad poté žalobci oznámil, že pokračuje ve správním řízení, shrnul dosavadní průběh řízení, včetně vymezení skutku, v němž je správní delikt žalobce dle § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat spatřován, a předvolal jej k ústnímu jednání. Při ústním jednání konaném dne 9. 1. 2012 žalobce znovu uváděl okolnosti týkající se ustájení zvířat a jejich napájení v době, kdy byly provedena veterinární kontrola, a navrhoval tyto skutečnosti prokázat svědeckými výpověďmi jeho zaměstnanců, svým účastnickým výsledkem, výsledkem pracovníků krajské veterinární správy, zprávou Českého hydrometeorologického ústavu o počasí v té době, případně provedením místního šetření obhlídkou daného místa.

Rozhodnutím ze dne 23. 1. 2012, č. j. 1406/2009/OSUZP/16/Po-006, městský úřad uložil žalobci pokutu za správní delikt týrání zvířat podle § 5c odst. 6, § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat, ve výši 1 000 Kč, podle ustanovení § 27a odst. 17 písm. b) cit. zákona. Tohoto správního deliktu podle § 27a odst. 1 písm. b) cit. zákona se měl žalobce dopustit tím, že dne 19. 12. 2008 nezajistil hospodářským zvířatům před porážkou v místě podnikání trvalou možnost napájení vodou, která neohrožuje jejich zdravotní stav, a vyvolal tak u těchto zvířat bezdůvodné nepřiměřené působení stresových vlivů. Dále byla tímto rozhodnutím žalobci uložena povinnost nahradit náklady správního řízení a správní poplatek celkem ve výši 2 000 Kč. Rozhodnutí městský úřad odůvodnil s odkazem na odborné vyjádření Krajské veterinární správy pro Liberecký kraj, podle kterého žalobce porušil povinnost dle § 5c odst. 6 písm. b) zákona na ochranu zvířat, neboť v prostorách, kam jsou umístována zvířata před porážkou, nebyly napáječky ani nádoby pro trvalou možnost napájení vodou, což zvláště po přepravě, která představuje sama o sobě pro zvířata určitou zátěž, bylo 7 zvířat stresováno bezdůvodně nepřiměřeným působením vlivů biologické povahy, čímž došlo k jejich týrání ve smyslu § 4 odst. 1 písm. j) cit. zákona. Neprovedení svědeckých výpovědí zaměstnanců žalobce městský úřad zdůvodnil jejich poměrem k žalobci jako zaměstnavateli, neprovedení místního šetření s veterinárními kontrolory pak zdůvodnil uplynutím dlouhé doby od uskutečnění kontroly s tím, že nyní může již být vše v pořádku. Zprávu o počasí od Českého meteorologického ústavu si městský úřad nevyžádal, neboť dle něj není tato informace potřebná, když chovatel je povinen zabezpečit možnost trvalého napájení zvířat před porážkou i při mrazivém počasí. K výši pokuty 1 000 Kč městský úřad konstatoval, že přihlédl k závažnosti, k výše uvedenému vyjádření, a pokuta 1 000 Kč (při možnosti uložit pokutu až do výše 500 000 Kč) je velmi nízká, plní preventivní funkci a není likvidační.

Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 6. 2012 bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Podle žalovaného byl zjištěn skutkový stav věci, o kterém nebyly pochybnosti, žalobce trvale, jak mu to ukládá zákon na ochranu zvířat, nezajistil napájení zvířat před porážkou, což bylo osobně zjištěno kontrolory krajské veterinární správy. Tohoto porušení zákona se žalobce nemůže zprostit tím, že napojí zvířata po převozu, napojí v čase, které určí, ani počasí nemůže mít na dodržování této povinnosti vliv. Ačkoli se v podnětu krajské veterinární správy psalo, že došlo zřejmě k porušení § 5c odst. 6 písm. c) zákona o ochraně zvířat, bylo zřejmým závěrem odborného stanoviska konstatování o týrání zvířat dle § 4 odst. 1 písm. j) cit. zákona. Proti skutečnostem uvedeným v protokole o kontrole ze dne 19. 2. 2008, podle něhož 7 zvířat v prostorách před porážkou nemělo možnost trvalého napájení vodou, neboť zde nebyly instalovány nádoby pro trvalou možnost napájení vodou, žalobce tehdy nic nenamítal. Žalovaný uvedl, že samotné porušení povinnosti dle § 5c odst. 6 písm. b) zákon na ochranu zvířat není sankcionováno, ale v případě žalobce bylo toto jednání dle závazného odborného vyjádření Krajské veterinární správy Libereckého kraje ze dne 12. 2. 2009 posouzeno jako týrání zvířat. Přitom toto odborné závazné stanovisko bylo potvrzeno Státní veterinární správou dne 9. 5. 2011, pod č. j. SVS/1917/2011, podle níž není rozhodující, zda zvířata byla napojena dodavatelem před přemístěním na jatky, ani přeprava na kratší vzdálenost. Žalobce nesplnil povinnost zajistit zvířeti ihned po převedení do prostoru porážky trvalý přístup k napájení. Samotná přeprava je už pro zvířata stresovou zátěží, podpořenou nedostatkem vody k napojení po přemístění na jatky, tím došlo k bezdůvodnému vyvolání nepřiměřené stresové zátěže zvířat. Tuto odbornou problematiku nemůže žalobce posoudit. Nesplnění povinnosti zajistit trvalou možnost napájení prokazují zjištění krajské veterinární správy. Podle žalovaného nebyl městský úřad povinen provést všechny žalobcem navrhané důkazy, neboť tyto důkazy nemohly vyvrátit důkazy uvedené v odborných závazných stanoviscích. Žalovaný pak nesouhlasil s tím, že žalobce ve smyslu § 28 odst. 1 zákona na ochranu zvířat vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat, neboť popsaný stav, např. že na příjmové rampě byl instalován promáčknutý kovový žlab se zbytky znečištěné vody, o tom nesvědčí.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je třeba zrušit pro vady řízení. Ve věci krajský soud rozhodoval bez jednání podle § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s..

Nejprve k námitce nicotnosti rozhodnutí městského úřadu. Podle § 77 odst. 2 správního řádu je dále nicotným (kromě případu vydání rozhodnutí věcně nepříslušným správním orgánem) rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.

Krajský soud má za to, že žalobcem vytýkané vady nezpůsobují nicotnost rozhodnutí vydaného v prvním stupni správního řízení, a tedy ani nicotnost rozhodnutí žalovaného. Ve věci rozhodoval věcně příslušný správní orgán, kterým je městský úřad jako obecní úřad obce s rozšířenou působností podle § 24a odst. 1 písm. b) zákona o ochraně zvířat. Z výroku

rozhodnutí vydaného v prvním stupni je zřejmé, o čem bylo ve věci rozhodnuto, tedy že byla uložena pokuta, v jaké výši, že se tak stalo za popsané protiprávní jednání a že byla také uložena povinnost nahradit náklady řízení a správní poplatek. Dále je z výroku rozhodnutí seznatelné, kdo byl účastníkem správního řízení, tedy že pokuta a povinnost nahradit náklady správního řízení a správní poplatek byly uloženy žalobci. Rozhodnutí nelze ani označit za vnitřně rozporné takovým způsobem, aby nebylo jisté, o čem bylo rozhodováno, a nebylo jím žalobci uloženo něco, co by bylo právně či fakticky neuskutečnitelné. Námitka nicotnosti rozhodnutí prvního stupně tak nebyla soudem shledána důvodnou, samostatným výrokem není třeba o nedůvodnosti této námitky rozhodovat. Vady, které žalobce vytýkal závazným odborným stanoviskům dotčených orgánů veterinární správy, pak rovněž jejich nicotnost a ani nicotnost napadených správních rozhodnutí ve smyslu shora uvedeném nezpůsobují.

K žalobní námitce týkající se nesprávného uvedení ustanovení § 27a odst. 17 písm. b) zákona o ochraně zvířat, podle něhož byla pokuta žalobci uložena, soud (jako již ostatně v předchozím rozsudku ve shodě s názorem Nejvyššího správního soudu) uvádí, že se jednalo o písařskou chybu bez vlivu na zákonnost samotného rozhodnutí. Je pravdou, že městský úřad ve výroku svého rozhodnutí chybně uvedl, že za správní delikt podle § 27a odst. 1 písm. b) zákona o ochraně zvířat se ukládá sankce dle ustanovení § 27a odst. 17 písm. b) cit. zákona namísto správného ustanovení § 27a odst. 17 písm. a) cit. zákona. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí však plyne, že městský úřad si byl vědom toho, že za daný správní delikt podnikající fyzické osoby podle § 27a odst. 1 písm. b) cit. zákona, které ho se dopustí tím, že týrá zvíře, lze uložit pokutu až do výše 500 000 Kč dle ustanovení § 27a odst. 17 písm. a) cit. zákona. Z toho soud dovozuje, že nesprávné uvedení příslušného písmene dotčeného ustanovení o uložení pokuty ve výroku bylo skutečně jen nepozorností a písařskou chybou, nejednalo se o případ, kdy by byla sankce např. uložena podle neúčinného či neplatného ustanovení zákona či podle zákona, který nebylo možno aplikovat.

Žalobcovo jednání bylo kvalifikováno jako porušení povinnosti podle § 5c odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat, kterým se měl žalobce dopustit týrání zvířat ve smyslu § 4 odst. 1 písm. j) cit. zákona.

Podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat krajské veterinární správy vykonávají dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám, podle písm. f) cit. ust. vypracovávají odborná vyjádření a podle § 22 odst. 1 písm. m) cit. zákona podávají podněty k projednání přestupků a správních deliktů vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

Podle § 24a odst. 5 zákona na ochranu zvířat obecní úřad obce s rozšířenou působností si vyžádá v řízení o správním deliktu odborné vyjádření orgánů veterinární správy, které je pro toto řízení závazné. Je-li řízení zahájeno z podnětu orgánu veterinární správy a součástí podnětu je i odborné vyjádření, další odborné vyjádření se nevyžaduje. Směřují-li odvolací námitky do závazného stanoviska dotčeného orgánu státní správy, kterým odborné stanovisko orgánu veterinární správy bezesporu je, je odvolací správní orgán povinen vyžádat si dle § 149 odst. 4 správního řádu potvrzení či změnu závazného stanoviska u správního orgánu nadřízeného dotčenému orgánu, který závazné stanovisko v 1. stupni řízení vydal.

Dále je třeba uvést, že odpovědnost podnikající fyzické osoby za správní delikt týrání zvířat dle § 27a odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat je koncipována jako objektivní s tím, že dle § 28 odst. 1 ve spojení s § 28 odst. 5 cit. zákona není podnikající fyzická osoba za správní delikt odpovědná, prokáže-li, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Ve správním řízení, v němž správní orgány rozhodují o podnětech k projednání správních deliktů na úseku ochrany zvířat dle § 22 odst. 1 písm. m) zákona na ochranu zvířat, je bezesporu povinností správních orgánů zjistit skutkový stav věci tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro posouzení (tedy zjistit skutkové okolnosti, z nichž je dovozováno naplnění skutkové podstaty správního deliktu, včetně všech zákonných hledisek pro určení výměry pokuty), k odbornému závěru o porušení právních povinností chovatelů a ostatních fyzických a právnických osob jsou ovšem povinány orgány veterinární správy dle § 22 odst. 1 písm. a), m) zákona na ochranu zvířat a obsah jimi vydávaných odborných stanovisek je pro správní orgány dle § 149 odst. 1 správního řádu závazný.

Ve světle těchto obecných tezí pak krajský soud posoudil vznesené žalobní námitky. Soud poznamenává, že skutkové okolnosti, spočívající v tom, že zvířata (v boxech ustájené 3 krávy a 2 ovce a v přiháněcí uličce umístěný býk a 1 jalovice) neměla dne 19. 12. 2008 v uvedených prostorách, kam byla umístěna před porážkou, napáječky ani nainstalovány nádoby pro trvalou možnost napájení, žalobce vlastně nepochyboval. Ve své podstatě namítal nesprávné posouzení prostor porážky a pojmu trvalého napájení (dovolával se napájení zvířat zaměstnanci), namítal další okolnosti (napojení zvířat po skončení přepravy, doba do porážky, zima a zamrzání vody a absence pocitu žízně zvířat), pro které nebylo možno jeho jednání posoudit jako týrání zvířat ve smyslu § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat.

Nejprve je nutno odmítnout námitky, jimiž žalobce směřuje do posouzení toho, že se zvířata nacházela v prostoru před porážkou ve smyslu § 5c odst. 6 zákona na ochranu zvířat. Přesné místo, kde se zvířata nacházela (v boxech a přiháněcí uličce), je prokázáno zjištěními inspektorů veterinární správy dle protokolu ze dne 19. 12. 2009, na něž odkazuje odborné stanovisko krajské veterinární správy ze dne 12. 2. 2009 (samotný protokol o kontrole soud ve správním spise již nenalezl), žalobce se tomuto zjištění nijak nebránil, i sám ve svém odvolání uvedl, že zvířata byla v těchto místech ustájena. Závěr o tom, že se jednalo o prostor mimo porážku, je pak posouzením odborným, žalobce jej nevyvrátil jiným odborným vyjádřením, a ostatně ani sám neuváděl, že by zvířata porážel i v těchto místech, tj. v boxech a přiháněcí uličce.

Neopodstatněné jsou i žalobní výtky jdoucí do výkladu pojmu trvalého zajištění napájení vodou, která neohrožuje zdravotní stav zvířete. I v tomto směru se soud ztotožňuje s žalovaným, neboť trvalou možností napájení vodou, nelze chápat nic jiného než to, co bylo konstatováno v odborném stanovisku krajské veterinární správy, totiž napáječky či trvale instalované nádoby pro napájení tak, aby měla zvířata kdykoli podle své potřeby možnost se napojit. Žalobcem namítané skutečnosti tak nevyvracejí závěr o porušení povinnosti uložené mu ustanovením § 5c odst. 6 písm. b) zákona na ochranu zvířat.

Samotné porušení shora uvedené povinnosti však jako správní delikt na úseku ochrany zvířat sankcionováno není, tento výklad ostatně zastává i žalovaný. Pokutu až do výše

500 000 dle cit. ustanovení lze uložit za správní delikt týrání zvířat mj. ve smyslu § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat, jež spočívá ve vyvolání bezdůvodně nepřiměřeného působení stresových vlivů mj. biologické povahy. Tato odborná otázka zcela jistě spadá do působnosti orgánů veterinární správy.

V žalobcově případě krajská veterinární správa dospěla k závěru o týrání zvířat ve smyslu shora uvedeného ustanovení, tento závěr obsažený v odborném vyjádření byl ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu pro městský úřad závazný. Protože však žalobce již od počátku řízení a také ve svém odvolání zpochybňoval, že by svou povinnost podle § 5c odst. 6 písm. b) cit. zákona porušil a uváděl, že zvířata nevystavil nepřiměřenému působení stresových vlivů biologických z důvodů v odvolání tvrzených, bylo na žalovaném, aby si postupem podle § 149 odst. 4 správního řádu obstaral změnu či potvrzení vydaného odborného vyjádření ze dne 12. 2. 2009 (což mu bylo ostatně závazně uloženo rozsudkem zdejšího soudu ze dne 7. 12. 2010, č. j. 59A 88/2010-71).

Takové stanovisko si žalovaný vyžádal, ovšem ještě předtím než bylo zrušeno prvostupňové rozhodnutí (dne 26. 9. 2011), následně vydáno nové (23. 1. 2012) a podáno další odvolání žalobce (10. 2. 2012). Stanovisko nadřízeného orgánu, kterým byla Státní veterinární správa, ze dne 9. 5. 2011 jen zopakovalo závěry uvedené v odborném stanovisku krajské veterinární správy, a už jen vzhledem ke svému datu vydání (již dne 9. 5. 2011) stěží mohlo reagovat na skutečnosti žalobcem vznesené v průběhu pokračujícího správního řízení a jeho odvolací námitky. Stanovisko neobsahovalo hodnocení skutkových okolností, jimiž se žalobce bránil především závěru o nepřiměřeném působení stresových vlivů. Státní veterinární správa ve svém závazném stanovisku sice uvedla, že napojení zvířat dodavatelem ráno před přemístěním na jatky, ani krátká přepravní vzdálenost nebyly rozhodující, ale dalšími konkrétními okolnostmi, na něž žalobce opakovaně upozorňoval (napojení zvířat po přepravě, napájení v nezbytném rozsahu zaměstnanci, chladné zimní počasí, a tedy minimální pocit žízně, absence popisu stavu zvířat), se nezabývala z toho samého pohledu, tj. zda i přes tyto skutečnosti je samotná přeprava pro zvířata takovou stresovou událostí a zda se opravdu jednalo o takový nedostatek vody k napojení vedoucí k závěru o nepřiměřeném působení stresových vlivů biologické povahy. Dle přesvědčení soudu se jedná o posouzení odborné otázky, těmito skutečnostmi (soud má za to, že žalovaný správní orgán je ve své podstatě vlastně ani nezpochybňoval, odůvodnění jako celek dle soudu spíše implikuje závěr žalovaného, že tyto skutečnosti nebyly relevantní pro posouzení věci) se proto měla Státní veterinární správa zabývat. Protože se dle soudu jednalo o hodnocení odborné, nemohly být tyto skutečnosti dodatečně vyhodnoceny pouze žalovaným (v tom se soud neztotožňuje s postojem žalobce), žalovaný nemohl sám dospět k závěru, že tyto skutkové okolnosti nemohou odborné závěry Státní veterinární správy ovlivnit. Toto ostatně naznačil již Nejvyšší správní soud v zrušujícím rozsudku ze dne 14. 10. 2010, č. j. 7 As 46/2010-54, na str. 5 v závěru. Správní orgány jsou sice ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu vázány závaznými stanovisky dotčených orgánů státní správy (v daném případě odbornými stanovisky orgánů veterinární správy), neznamená to ovšem, že zcela rezignují na jejich obsah a odůvodnění. Nedává-li závazné stanovisko řádnou odpověď na některou z otázek, jejíž řešení je v působnosti dotčeného orgánu, je na rozhodujícím správním orgánu, aby si u dotčeného orgánu vyžádal takové doplnění závazného stanoviska, které bude reagovat na všechny skutečnosti správním orgánem zjištěné a také veškeré odvolací námitky, jež spadají do působnosti dotčeného orgánu. Tyto závěry plynou např. z rozsudku Nejvyššího správního

soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 68/2008-126, publ. ve Sb. NSS č. 1786/2009, v němž bylo uvedeno, že není na místě zacházet se závaznými stanovisky „jako s bariérou“ vylučující jakékoli námitky, a protože samy o sobě jako subsumované správní akty nezakládají překážku věci rozhodnuté a nezasahují do právní sféry subjektů, mohou být přehodnocena, doplněna na základě doplněných podkladů.

Nepostupoval-li žalovaný tímto způsobem a za podklad svého rozhodnutí vzal stanovisko Státní veterinární správy ze dne 9. 5. 2011, které jak soud vysvětlil shora, na skutečnosti namítané žalobcem nereagovalo a nehodnotilo je z pohledu naplnění ustanovení § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat, zatížil svoje rozhodnutí vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Přitom požadavky na obsah závazného odborného stanoviska nadřízeného dotčeného orgánu vyžádaného dle § 149 odst. 4 správního řádu již zdejší soud nastínil ve svém rozsudku ze dne 7. 10. 2010, č. j. 59A 88/2010-71, jímž byl žalovaný vázán. Pro úplnost soud uvádí, že ani žalobce, byť jde o podnikající osobu a chovatele působícího v dané oblasti dle jeho vyjádření řadu let, není způsobilý k posouzení otázky, zda zvířata byla či nebyla vystavena nepřiměřenému působení stresových vlivů.

K žalobním výtkám, kterými žalobce brojil proti neprovedení jím navrhovaných důkazů, a z toho důvodu nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci, se soud může jen stěží jednoznačně vyjádřit. Argumentaci správních orgánů k neprovedení navržených důkazů považuje totiž za ne zcela srozumitelnou. Především z odůvodnění rozhodnutí žalovaného jako celku soud dovozuje, jak uvedl shora, že další skutkové okolnosti případu uváděné žalobcem, správní orgány vlastně ani nezpochybňovaly a hodnotily je především z toho pohledu, zda mohou vyvrátit porušení povinnosti dle § 5c odst. 6 a naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 4 odst. 1 písm. j) zákona na ochranu zvířat, což jsou ovšem otázky právní. Na stranu druhou městský úřad a žalovaný odůvodňovali neprovedení důkazů ustanovením § 52 správního řádu, jež se týká zjišťování skutkového stavu a hodnocení důkazů ze strany správního orgánu, což směřuje na hodnocení žalobcem uváděných okolností po stránce skutkové. Pokud by tak tomu opravdu bylo, je třeba správním orgánům zásadně vytknout porušení zásady volného hodnocení důkazů tím, že již dopředu zastávaly názor, že skutková zjištění veterinárních inspektorů nemohou být navrhovanými důkazy vyvrácena (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 8. 1993, č. j. 6 A 82/1993-21, publ. ve SJS 112/96).

Je třeba zásadně rozlišovat mezi skutkovými zjištěními zachycenými v protokole o kontrole ze dne 19. 12. 2008, jež je jedním, nikoli však nutně jediným důkazem pro zjištění skutkového stavu (a to i za stavu, kdy proti jeho obsahu žalobce nevznese námitky), a odborným závazným stanoviskem dotčeného orgánu státní správy. Odborné závazné stanovisko dotčeného orgánu samo o sobě stav skutkový nevytváří, ale obsahuje právní hodnocení skutkového stavu (zjištěného v souladu s § 3, § 50 a násl. správního řádu) z pohledu veřejného zájmu, který na základě zvláštního zákona chrání, nelze jej směšovat se zjištěním skutkového stavu. Skutečnosti opakované žalobcem (napojení zvířat po skončení přepravy, napájení zaměstnanci, doba do porážky, zima a zamrzání vody a absence pocitu žízně zvířat) nemohou zvrátit zjištění, že žalobce měl dne 19. 12. 2008 v boxech ustájené 3 krávy a 2 ovce a v přiháněcí uličce 1 býka a 1 jalovici a zvířata neměla v prostorách, kam byla umístěna před porážkou, napáječky ani nainstalovány nádoby pro trvalou možnost napájení,

a tedy i právní závěr o porušení povinnosti dle § 5c odst. 6 zákona na ochranu zvířat. Nicméně tyto skutkové okolnosti nebyly řádně hodnoceny z pohledu naplnění skutkové podstaty týrání zvířat dle § 4 odst. 1 písm. j) cit. zákona, jak soud vysvětlil v předchozí pasáži rozsudku. Za tohoto stavu je předčasné zabývat se meritorně posouzením námitky vylučujícími žalobcovu odpovědnost ve smyslu § 28 odst. 1, odst. 5 zákona na ochranu zvířat.

Napadená rozhodnutí jsou pak nepřezkoumatelná v části uložení pokuty ve výši 1 000 Kč. Zákonná kritéria pro určení výše pokuty jsou obsažena v § 28 odst. 3 zákona na ochranu zvířat (ve spojení s § 28 odst. 5 cit. zákona pro podnikající fyzickou osobu), podle něhož se při určení výměry pokuty přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán.

V souzeném případě se městský úřad omezil jen na konstatování zákonného kritéria závažnosti správního deliktu, vysokou horní hranici sankce ukládané dle § 27a odst. 17 písm. a) zákona na ochranu zvířat a nízkou pokutu uloženou žalobci s tím, že se jedná o preventivní sankci, která není likvidační. Žalovaný se pak k výši uložené pokuty nevyjádřil vůbec, ačkoli je dle § 89 odst. 1 správního řádu povinen přezkoumat odvoláním napadené rozhodnutí z hlediska souladu s právními předpisy. Výše pokuty tak byla v žalobcově případě odůvodněna jen pouhým uvedením zákonného kritéria pro určení výše pokuty obecně, aniž by z rozhodnutí bylo patrné, jaké konkrétní zjištěné skutečnosti městský úřad vedly k závěru o závažnosti žalobcem spáchaného správního deliktu, jak konkrétně správní orgány hodnotily způsob jednání žalobce, jaké konkrétní následky byly promítnuty do výše uložené pokuty, k jakým individuálně popsáním okolnostem bylo přihlédnuto a zda byly hodnoceny jako přitěžující nebo polehčující. Na tyto požadavky nemůže správní orgán rezignovat jen s poukazem na skutečnost, že uložená pokuta byla nízká a mohla být dle příslušného ustanovení uložena mnohonásobně vyšší. Takové odůvodnění výše uložené pokuty totiž evokuje, že žalobce byl trestán spíše preventivně za porušení povinnosti stanovené v § 5c odst. 6 zákona na ochranu zvířat, nežli za správní delikt týrání zvířat, jež je s ohledem na vysokou horní hranici zákonodárcem stanovené sankce nutno považovat za správní delikt závažný.

Ze shora uvedených důvodů byly zásadní žalobní námitky shledány důvodnými a soud napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu zrušil pro vady řízení postupem podle § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a), c) s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán v souladu s § 78 odst. 4, odst. 5 s. ř. s. a bude jeho úkolem postupovat naznačeným směrem, včetně následného posouzení žalobcovy odpovědnosti z hlediska § 28 odst. 1, odst. 5 zákona na ochranu zvířat.

Podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

V daném případě byly náklady řízení před krajským soudem tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč, dále odměnou za právní zastoupení podle vyhl.

č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za 2 úkony právní služby po 2 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d), náhradou hotových výdajů (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu), 21 % DPH z odměny a náhrady hotových výdajů ve výši 1 008 Kč (právní zástupce doložil osvědčení o tom, že je plátcem DPH), celkem tedy 8 808 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 22. března 2013.

Mgr. Lucie Trejbalová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zita Frydrychová